

5. Циркулярна економіка і торгівля: теоретико-прикладний аспект. Шифр «Циркулярна економіка 2020». Київ 2020р. 40 с.
6. Marta Lázaro Capdevila. Sustainability and business models in the fashion industry 2014 48с
7. Innovative and sustainable business models in the fashion industry: Entrepreneurial drivers, opportunities, and challenges. Indiana University. Business Horizons 2017. 759—770с
8. Трансформація бізнес-моделей в легкой промышленности. URL: <http://surl.li/пуер> (дата звернення 02.02.2021)

УДК [687.02:687.03]:7.012(043.2)

Русінова Віталіна

Науковий керівник: Рубанка А. І., к.т.н.; Омельченко Г.В., к.т.н.; Остапенко Н.В., д.т.н., проф.
Київський національний університет технологій і дизайну

ВИБІР ЕКОЛОГІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ПАКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Анотація. В роботі представлені результати дослідження екологічної упаковки в дизайні. Обґрунтовується необхідність створення креативних образів та дизайну пакувальної продукції для брендів легкої промисловості, описано вплив образу на потенційних споживачів та наведений альтернативний екологічний та економічно доцільний вибір для пакувальної продукції.

Ключові слова: дизайн, упаковка, пакувальна продукція, бренд, споживач.

Abstract. The paper presents the results of the study of ecological packaging in design. The necessity of creating creative images and design of packaging products for light industry brands is substantiated, the impact of the image on potential consumers is described and an alternative ecological and economically feasible choice for packaging products is given.

Keywords: design, packaging, packaging products, brand, consumer.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Упаковка є важливою складовою успішного бренду, має величезний вплив на потенційних споживачів. Завдяки своїм візуальним характеристикам вона може як привертати увагу, так і викликати антипатію до того чи іншого товару. Для створення вдалого образу пакувальної продукції певного бренду легкої промисловості потрібно розуміти психологію споживача при виборі товару. Однак варто пам'ятати, що упаковка є тимчасовим матеріалом, тому питання її екологічності є актуальним. Дослідження в цьому напрямку представлені не в повній мірі, відсутня інформація щодо вибору екологічної упаковки в поєднанні з її дизайном. Саме тому проблема вибору екологічної, економічної та естетично довершеної пакувальної продукції стоїть досить гостро у сучасному світі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Створення креативних дизайнів упаковок в наш час не є рідкістю, так як через велику конкуренцію різні бренди усіма силами намагаються привернути увагу споживачів до свого товару, тому зараз на полицях своїх магазинів спостерігається великий вибір різноманітних, не типових візуальних рішень щодо дизайну графічної частини та форми в упаковках [1, 2].

Авторами [3-5] проведено ряд досліджень та опитувань потенційних споживачів стосовно критеріїв вибору товару. Їх результати свідчать про важливість таких факторів, як склад товару, інформація що зазначається на упаковці чи на ціна, але більший відсоток опитуваних зазначив, що звертає увагу на візуальні складові пакувальних продукцій.

Креативність дизайну полягає не тільки в образі, а і виборі матеріалу для упаковки. Слід зазначити, що в наш час цьому аспекту приділяють велику увагу, так як упаковка повинна бути не лише практичною, а і екологічною [6].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ РОБОТИ

Метою роботи є обґрунтування вибору різновидів креативної та екологічної пакувальної продукції для підвищення позитивного іміджу брендів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Слід зазначити, що підприємці вкладають у розробку дизайну упаковки для свого бренду, багато сил та коштів з метою створення такого образу та форми, які окрім впізнаваних, канонічних образів, матимуть привабливий графічний дизайн. Завдяки цьому покупці будуть звертати увагу саме на їх продукцію, так як конкуренція на сучасному ринку величезна. Визначено, що за останні роки при виборі продукції споживачі все частіше віддають перевагу продукції в екологічній упаковці. Також досить високі вимоги до екологічності упаковки, визначено міжнародними нормативними документами.

Екологічна упаковка повинна не лише легко підлягати розкладанню з метою зниження негативного впливу на екологію, а і мати низьку собівартість. Тобто паперові пакети, картонні коробки швидко підлягають переробці і розкладанню, однак сприяють швидкій вирубці лісів, що є негативним фактором.

Для прикладу оптимальним матеріалом для упаковки є бамбук. Упаковка з нього є бюджетною, легкою, зручною в експлуатації і споживанні та легко піддається утилізації. Бамбук - це вид рослини, а точніше, гігантська трава, яка дуже швидко відновлюється за короткий проміжок часу і може давати нову сировину для створення пакувальної продукції. З нього можна зробити як м'яку упаковку, тобто папір, тканину, так і тверду, наприклад, коробку, яка в подальшому може бути повторно використана покупцем. Є можливість повернення такої тари продавцю для подальшого повторного використання задля економії транспортних та екологічних ресурсів.

Нижче наведено приклади зовнішнього вигляду пакувальної продукції з матеріалу бамбук, а саме папір (рис. 1, а), тканина (рис. 1, б), паперовий пакет та види коробок (рис. 1, в-д), як з картону так і з більш твердого матеріалу з бамбуку. Зовні такі тари суттєво не відрізняються від упаковок з дерева, але їх відмінність полягає в екологічності та в економічності. Також, що стосується пакувальної продукції, яку можна повертати до магазину та повторно використовувати, було наведено приклад пакувальної продукції з твердого матеріалу з висувною кришкою (рис. 1, е).

Розкладання майже всіх видів паперових бамбукових виробів займає, приблизно, 180 днів. Якщо порівнювати ці показники з паперовими виробами з дерева, то вони підлягають повному розкладанню, приблизно, від 2 до 3 років, але слід пам'ятати про особливості виробів, бо деякі види упаковки з паперу можуть розкладатися як швидше так і повільніше. Загалом строки розкладання виробів з цих матеріалів схожі [7-9].

Що стосується тканини, то як і з бамбуку так і з дерева можна створити віскозну тканину. Для її виготовлення використовують целюлозу : модал - звичайний вид деревини; бамбук або сіблон. Порода хвойного дерева; тенсел – деревина евкаліптового типу. Таку тканину найчастіше використовують для текстильних виробів, але її також можна використовувати і для пакувальної продукції [10].

Також відомими є конопляні волокна, які найчастіше використовуються для упаковки. До переваг такої тканини належить стійкість та міцність, непроникність до впливу ультрафіолетових променів, здатність утримувати вологу, тепло та стійкість до високих температур прання (до 90°C) [11].

а

б

в

Рисунок 1 – Різновиди пакувальної продукції з бамбуку

На зазначені вище екологічні матеріали для упаковки легко наноситься графічні символи для впізнаваності продукції легкої промисловості.

ВИСНОВКИ

Таким чином, визначена важливість розробки дизайну упаковки, як складової просування того чи іншого бренду. Акцентовано увагу на практичності та екологічності упаковки. Доведено, що естетично довершена пакувальна продукція, яка має в своїх характеристиках візуальний графічний образ споживача, позитивно впливає на споживача своїм зовнішнім виглядом. При створенні упаковки як креативного об'єкту дизайну, потрібно враховувати можливість подальшого використання або утилізації, гарантувати збереження вмісту, бути функціональною, зручною у використанні, тобто зручною для покупця, мати зрозумілу для читання інформацію щодо характеристик продукту та інструкції по застосуванню, привертати увагу, відповідати іміджу бренду.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Хенрик Фексеус Искусство манипуляции. Как не дать себя обмануть. М.: Рипол Классик, 2010. 272 с.
2. Сьюзан Уейншенк 100 главных принципов дизайна. Как удержать внимание. СПб.: Питер Пресс, 2017. 272 с.
3. Pashkevich K., Khurana K., Veklich A., Petrosyan D. The use of zero waste principle in the design of modern clothes. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (23 квітня 2020 р.). Київ: КНУТД, 2020. Том 2. С. 249-252.
4. Jeffrey R Pohtam, Pradeep Kr. Deka, Chandan Dutta Impact of Packaging on Consumer Buying Behaviour. Journal of management in practice. 2016. №1 (1). P. 1-16.
5. Jusuf Zekiri, Vjollca Visoka Hasani The role and impact of the packaging effect on consumer buying behaviour. Ecoforum. 2015. №4(1). P 232-240.
6. Лесняк В. Графический дизайн (основы профессии). М.: Индекс Маркет, 2011. 416 с.
7. Guide to Bamboo Packaging URL: <https://www.goodstartpackaging.com/guide-to-bamboo-packaging/> (дата звернення 20.04.2021).
8. How Long Does Cardboard Take to Decompose? URL: <https://www.planetpaper.com/long-cardboard-take-decompose/> (дата звернення 20.04.2021).
9. How long does it take for litter to decompose? URL: <https://www.recycleit4u.co.uk/how-long-does-it-take-for-litter-to-decompose/> (дата звернення 20.04.2021).
10. Віскоза в чому особливості тканини і властивості URL: <https://tk.ua/ua/articles/viskoza-v-chem-osobennosti-tkani-i-svojstva.html> (дата звернення 20.04.2021).
11. Производство конопляной ткани! URL: <https://ecotkani.ru/stati/20-proizvodstvo-konoplyanno-jtkani> (дата звернення 20.04.2021).
12. Каніковська В. Г. До питання розробки дизайну упаковки виробів текстильної та легкої промисловості. Час мистецької освіти. Мистецька освіта: пошуки та відкриття : зб. ст. VIII Всеук. наук.-практ. конф. (16–17 черв. 2020 р.). Харків : ХНПУ, 2020. Частина 1. С. 141–145.